

TATA VÁROS ZENEI KONCEPCIÓJA

2021-2027

A koncepció Tata Város Önkormányzata
megbízásából a Nemzeti Kulturális Alap,
Hangfoglaló Könnnyűzene Támogató Program keretében készült.

Tata
2021-22.

Programvezető:

Ditzendyné Frank Mariann

Vezető szakértő:

Fenyvesi Viktória

Szerkesztő:

Fenyvesi Viktória

Újvári Fanni

Rigó Balázs

Izsáki Zsuzsanna

A vezetői interjúk, műhelyek és egyeztetések során közreműködők

Acsainé Dávid Ágnes

Rigó Balázs

Balázs Attila

Robozné Schönfeld Zsuzsanna

Bercelly Attila

Ruska Péter

Cserteg István

Schmidt Mónika

Dezső Marianna

Schmidtmayer Richárd

Gyurkó Erzsébet

Somossy Csaba Miklós

Izing László

Szőke Szilvia

Pap Tibor

Varga Lilla

Reviczky Balázs

Zöldi György

A koncepciót a HROD Közösségi Gazdaság- és Társadalomfejlesztési Központ készítette,
Tata Város Önkormányzata megbízásából

Tata · 2021-22.

Tartalom

_Toc106717399

1.	A zenei koncepció háttere	4
1.1.	Bevezető	4
1.2.	Tata zenei múltja – történelmi áttekintés	5
1.3.	Tata zenei intézményrendszere, civil szereplői, rendezvény- és programszervezői, valamint nagyobb rendezvényei	10
2.	Helyzetelemzés alapján megfogalmazott kulcsproblémák	11
3.	Beavatkozási szükségletek és fókuszok	12
3.1.	A helyzetelemzés alapján megfogalmazott beavatkozási szükségletek	12
3.2.	A helyzetelemzés alapján megfogalmazott fókuszterületek	13
4.	Cél- és feladatrendszer	13
4.1.	Tata zenei jövőképe	13
4.2.	Célrendszer	14
4.2.1.	Átfogó cél	14
4.2.2.	Specifikus célok	14
4.2.3.	Részcélok, intézkedések	16
4.2.4.	Az átfogó célrendszer összefoglaló ábrája	19
4.2.5.	Részcélokhoz, intézkedésekhez kapcsolódó azonosított feladatok	20

1. A zenei koncepció háttere

1.1. Bevezető

A koncepció célja

Tata Város Önkormányzata 2020. december 29-én támogatást nyert a Nemzeti Kulturális Alap Hangfoglaló Könnyűzene Támogató Program Kollégiumától. A támogatás célja Tata Város Zenei Koncepciójának kidolgozása, a közösségi tervezés módszertanára épülve.

A zenei koncepció célja, hogy számba vegye a város zenei életének helyzetét, a felmerülő igényeket és szükségleteket, összesítse az új európai uniós fejlesztési időszak lehetőségeit, és mindezekre alapozva meghatározza a város zenei életének fejlesztési irányait.

A koncepció készítésének folyamata hozzájárul

- a szereplők együttműködéséhez,
- a rendelkezésre álló és várható források hatékony felhasználásához,
- a város turisztikai kínálatához,
- a zenei élet sokszínűségéhez.

A koncepció hatálya

A koncepció kiterjed a Tata városban zenei területen működő:

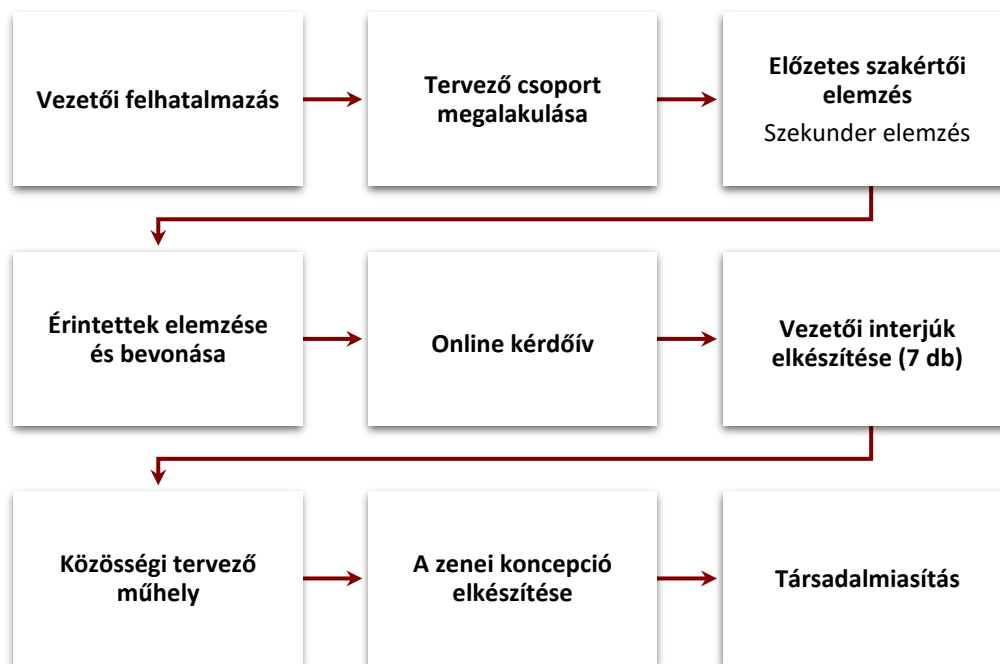
- intézményekre és szolgáltatókra,
- az önkormányzat érintett egységeire,
- civil és profitorientált szervezetekre és személyekre
- minden zenei formációra.

A koncepcióalkotás folyamata

A Tata Város Zenei Koncepciója elkészítésének szakértői támogatására a kezdeményező Tata Város Önkormányzata a HROD Közösségi Gazdaság- és Társadalomfejlesztési Központ szakembereit kérte fel. A nyitott vezetői megbeszélések keretében megtörtént a tervező csoport (röviden TCS) megalakításának, valamint a koncepció közösségi tervezési folyamatának, eszközeinek, fő lépéseinek és ütemezésének tisztázása.

A szakértők Tata Város Zenei Koncepciója elkészítése során messzemenően figyelembe vették azokat a tapasztalatokat és ajánlásokat, amelyeket egy közösségvezérelt helyi fejlesztés során figyelembe kell venni. A tervezés során a legszélesebb körben igyekeztek érvényesíteni a sikeres tervezéshez szükséges szakértői szempontokat, és ahol csak lehetett, összehangolni az érintettek által megfogalmazott meglátásokat, szükségleteket a szakértői szempontokkal.

A koncepcióalkotás és a bevonás folyamatát, a közösségi tervező munka állomásait az alábbi ábra mutatja be:

A TCS tagjai és a szakértők között létrejött, az egész tervezési folyamaton végig nyúló párbeszéd új, teljes rátekintést biztosított a város zenei életére. A széles körű bevonás érdekében a tervezési folyamat során a TCS tagjaival megtörtént az érintettek azonosítása és elemzése.

Az érintettek listája 78 személy nevét, szervezeti tagságát és elérhetőségét tartalmazta. Az online kérdőívet mindenkinek kiküldték és valamennyi érintett partner meghívást kapott a tervezőműhelyre.

A helyzetelemző munkát a megelőző kutató-elemző munka keretében készült előzetes szakértői helyzetelemzés alapozta meg. A munka forrásai a helyzetelemzés során kerülnek bemutatásra. Az előzetes szakértői elemzés részét képezte az online kutatás, valamint 7 db vezetői interjú.

A tervezőműhelyre a legszélesebb érintetti körnek (78 főnek) küldtük ki a meghívókat. A jövőkép-alkotás során a munkában részt vevők olyan célállapotot vázoltak fel, mely összefoglalja a koncepciónak a közösség által kijelölt legfontosabb elemeit, kívánatos jövőbeni állapotát. A műhely végére konszenzussal született meg a település jövőképe és a résztvevők azonosították a jövőkép eléréséhez szükséges legfontosabb célokat is.

A műhely után a szakértők rendezték a közösségi tervezés eredményeit és a koncepció készítésébe beépítettük azokat.

1.2. Tata zenei múltja – történelmi áttekintés

Tata város zenei életére utaló források a középkorig vezethetők vissza. Akkoriban a kulturális élet meghatározója a kereszténység és az egyház volt. Mohl Adolf: Tata plébánia története című könyvében így ír erről: „Történetileg igazolt tény, hogy ahol hazánkban volt

középkori plébániatemplom, ott egyúttal volt iskola is. ... azon okból, mert a plébániatemplomokban nagyszámú oltárszolgákra s kiváltképpen énekesfiúkra volt szükség; avégből, hogy a miseéneket, temetéséneket és az istentisztelettel kapcsolatos egyéb szertartásokat rendesen végezhessek és az akkor divatos gregorián éneket művelhessek.” (A gregorián ének az énekelt ima, hangszeres kíséret nélkül.) Mohl Adolf könyvéből kiderül továbbá, hogy valószínűleg már Zsigmond király idején (1368-1437) – mivel Tata az uralkodó család kedvenc tartózkodási helye volt – Tatán is működött plébánia-iskola, ahol a kiválasztott fiúk az olvasás-írás mellett éneket is tanultak. Az egykori szentivánhegyi plébánia emlékirataiban fellelhető egy Gergely nevű „konfessor”. A konfessor pedig akkoriban előénekest, énektanítót jelentett, így nagy valószínűséggel Gergely pap lehetett a tatai iskolák egyik énektanítója. Mátyás királynak is Tata volt kedvenc üdülőhelye, ám az uralkodása utáni évtizedek, majd a mohácsi vész utáni időszak Tata történetében vészterhes időszak volt. A 15 éves háború után Tata elnéptelenedett, majd 1608-ban református és evangélikus telepések költöztek be. 40 évig együtt használták a mai Kossuth téren álló egykori Szent Balázs templomot. A reformátusoknak iskolájuk és tanítójuk is volt. 1608-ban Pécseli Király Imre, a jeles lelkész és egyházi énekiró – heidelbergi tanulmányútja előtt – többször járt Tatán.

A tatai zenei élet felvirágzása több mint egy századdal később, az Esterházy család tatai letelepedésével indult el. Az uradalomról szóló adásvételi szerződést Galánthai és Fraknoi gróf Esterházy József 1727. május 1-jén írta alá az előző tulajdonossal, Krapf Ferenc Józseffel és fiával. Így lett a gróf Tata második alapítója. A korra jellemző, hogy a barokk művészetet kedvelő főurak és egyházi méltóságok anyagi támogatásával kelt új életre a zene, s ekkor keletkeztek napjainkig megmaradt zeneművek.

Baranyi József Tata énekes múltja és jelene című könyvében kitér arra, hogy zenei együttes már 1726-ban is működött Tatán, vezetője két kántortanító volt: Rutay János és Körmöczy István. Énekkar csak később kezdte meg működését, amelynek tagjai robot- és adómentességet kaptak az uradalomtól. A piarista tanár-karnagyok is kiemelkedő zenei tevékenységet végeztek. Az első neves Tatán működő zeneszerző Menner Bernát volt. Őt Esterházy Miklós gróf uradalmi zeneigazgatóként alkalmazta. Feladata a zenekar és énekkar képzése, kották beszerzése volt, valamint a plébániatemplomban a zenei szolgálat végzése vasárnapokon és ünnepnapokon és igény szerint a gróf tatai és csákvári kastélyában. Feladatát 1806 és 1846 között látta el. Az általa működtetett udvari zenekar zenetörténeti kuriózum. Körülbelül 40 műve maradt fenn, s az általa összegyűjtött kottatár több anyaga a Szent Kereszt Plébániatemplom kottatárát gyarapítja. Menner Bernát nővérének, Menner Anna operaénekesnőnek férje, Czibulka Alajos zeneszerző és karmester szintén többször megfordult a városban, zeneszámait rendszeresen előadták itt.

Egyes források szerint 1807-től uradalmi zeneiskola is volt Tatán, amelyet Esterházy Ferenc gróf tartott fenn. Rohrbacher Miklós Tata története című könyvében utal arra, hogy 1856-ban szintén működött a zeneiskola, azonban nem sokáig, mert akkor már nem volt, aki anyagilag támogatta volna.

Az Esterházy család tatai jelenlétének egyik jelentős állomása a kastély építése a vár szomszédságában. A Fellner Jakab tervei alapján emelt épület újabb kulturális fellendülést adott a városnak, ugyanis 1867 után ez lett a Monarchia társasági életének egyik központja.

Ekkor a kastély és az uradalom tulajdonosa, Esterházy Miklós József gróf „Count Nicky” volt. 1889-ben, Esterházy Miklós József idejében épült fel a kastély mellett a neobarokk és rokokó stílusjegyeket felvonultató színház. A színház zeneigazgatója Raimann Rezső zongoraművész volt, aki történelmi operákat komponált a gróf kérésére. A színházat a következő tulajdonos, Esterházy Ferenc özvegye, Lobkowitz Anna Berta 1913-ban elbonttatta, a legenda szerint ugyanis féltette a fiát a bohém világtól. Esterházy Ferenc gróf azonban mégis a művészetet választotta hivatásul: zeneszerzést tanult New Yorkban, operát szerzett és szabadtéri színházat alakított Tatán az 1930-as években. A Te Deum egyházi művet kórusra és nagyzenekarra komponálta, ennek köszönhetően kapta meg a zene doktora címet.

A zenei élet további állomása a kórusok alakulása. Tudomásunk van arról, hogy a tatai gimnázium alapításának évében, 1765-ben már volt énekkar az iskolában, amelyet Pothratczky Mihály ének-zene tanár vezetett, majd 1866-ban alakult egy énekkar, amelynek első karnagya Flóris Benő református néptanító volt. Ez utóbbi volt Tatán a leghosszabb életű kórus: az 1950-es évekig működött.

A következő zeneiskolát 1936-ban gróf Esterházy Ferenc alapította az Öreg-tó partján álló Lowles-villa épületében. Kezdetben négy tanszak működött: zongora, hegedű, gordonka és magánének. Később kibővült egyházi zene és zeneszerzéssel is. A zeneiskola folyamatosan egyre nagyobb szerepet vállalt a város zenei életében. Később három tagiskolája is lett az intézménynek, Bánhidán, Tatabányán és Felsőgallán. Az iskola 1946-ban, anyagi problémák következtében megszűnt.

A gróf 1931-től a nagyközönség számára megnyitotta az Angolparkot, amely helyszíne volt a nyaranta megtartott operaelőadásoknak. Az 1933-tól négy nyáron át színre kerülő előadásokat mindig Oláh Gusztáv, az Operaház rendezője, díszlet- és jelmeztervezője vitte színre. Az előadásokon a színház zenekara működött közre, a karmester általában Ferencsik János volt. Az első évben, 1933. június 10-én a házigazda Danaidák című táncjátékának nyitánya, Poldini Ede népszerű, Csavargó és királylány című kisoperája és Delibes Sylviájának I. felvonása volt műsoron. A vállalkozás sikerét az bizonyítja leginkább, hogy a következő évre a gróf tervei és elképzelése alapján megépítették a kastély előtt a szabadtéri színpadot, ahol immáron az országos, Júniusi hetek rendezvénysorozat keretén belül rendezték a nyári előadásokat. A rendezvény főszervezője Fellner Alfréd, a Magyar Operabarátok Egyesületének elnöke lett. Céljuk a „magyar Salzburg” létrehozása volt, s valóban a Színházi Élet fotói szerint a hazai arisztokrácia jeles képviselői szép számmal vonultak Tatára. A nézőteret évről évre bővíteni kellett: kezdetben négyezer, majd az utolsó évben hatezer vendég érkezett. 1934. június 17-én a Bajazzók és Weiner balettje, a Csongor és Tünde volt színpadon, 1935. június 20-án a Tannhäuser, két világsztár – Max Lorenz és Németh Mária – közreműködésével.

A nyári operaelőadások szervezése 1936-ban a gróf új zenei titkára, dr. Karácsonyi Lajos feladata lett. A Kodály-tanítvány 1942-ig volt az igazgatója az Esterházy-zeneiskolának (Tata, Bánhida, Felsőgalla, Tatabánya). A Tatai Ünnepi Játékok utolsó előadása 1936. június 21-én a Fidelio volt, ezúttal az öreg vár udvarán, Nádasy Kálmán rendezésében, 2500 néző előtt.

A tatai szabadtéri színpadot az 1960-as években korszerűsítették, majd legutóbb az Angolpark rehabilitációjának keretében újjult meg.

A zeneoktatás újabb fordulópontja az 1950-es évek elején következett be, amikor 1953-ban Baranyi József, az I. számú Általános Iskola (Fazekas utcai) tanára felkérést kapott a Komárom Megyei Tanács Művelődési Osztályától, hogy alakítsa meg a Zeneoktatói Munkaközösséget. A feladat magában foglalta a gyermekek megtanítását a kottaolvasásra, a dallam felismerésére.

Könyvében ő maga így fogalmaz: „Törekvésünk volt, hogy a zene segítségével formáljuk – a még a háború borzalmainak hatása alatt élő emberek érzésvilágát, hogy felkészítsük a gyermekeket, felnőtteket arra, hogy ha olyan helyre kerülnek, ahol közös éneklés folyik, - kottával a kezükben, ha akarnak, - azonnal részt vehessenek az együtténeklésben. Ezzel indult a Tatai Állami Zeneiskola alapjainak lerakása.”

1955-től a Fazekas Utcai Iskola igazgatójaként dolgozott, amikor az Oktatásügyi Minisztérium rendelete megjelent, amely az általános iskolákban ének-zene tagozat megszervezését tette szükségessé országszerte. Baranyi József ehhez minden szakmai, politikai és szülői segítséget megkapott. 1957-ben indult meg az ének-zene tagozat az első osztályban Kodály Zoltán útmutatása szerint. Baranyi József és kollégái elérték, hogy 1967-ben az ének-zene tagozat tanulóinak, illetve a hangszeres zenét tanulóknak a száma 450 fő volt.

1967-ben a hangszeres zeneoktatás a Tatabányai Állami Erkel Ferenc Zeneiskola tagiskolájaként működött. 1969-ben lett Tatának önálló zeneiskolája, amely 2010-ig a Kossuth tér 10. szám alatti épületben volt.

A tatai könnyűzenei élet az 1970-es-80-as években igen sokszínű volt. Leginkább az angolparki szabadtéri színpad szolgált a programok helyszínéül. Fellépett itt többek között a Fonográf, az Illés, az Omega, a Hobo Blues Band, Koncz Zsuzsa, a Benkó Dixieland Band, majd később az R-Go, a Dolly Roll, az Edda, Demjén Ferenc, Zoltán Erika, a Pa-Dö-Dő. A külföldi együttesek közül itt járt a Nashville Teens, a Flying Machine 1970-ben, Rhoda Scott 1973-ban.

A rendszerváltás előtt egy fontos zenetörténeti eseménynek adott helyszínt Tata. 1981 március 23. és 25. között a Mező Imre KISZ Iskolában egy zenei tanácskozást tartottak., amelynek résztvevői leginkább profi popzenészek, könnyűzenével foglalkozó intézmények képviselői és kultúrpolitikusok voltak. A zenei-politikai tanácskozás során egy zenei szakszervezet megalakulása került szóba. Sajnos ez nem valósult meg.

A rendszerváltást követően is élénk, sokszínű zenei élet alakult a városban. Az intézmények mellett amatőr zenei együttesek formáltak, és az évtizedes hagyományokkal rendelkező nagyrendezvények tették színesebbé a zenét. Az 1990-es években a várudvar is számos zenei produkciónak adott helyszínt, valamint nyári színházi estéknek. Az 1990-es évek elején country fesztivált is rendeztek a várudvaron. Az 1993 óta megrendezésre kerülő Víz, Zene, Virág Fesztivál új szintet hozott a városba, mivel ennek keretében több zenei műfaj neves képviselői adtak koncertet. Ezt követően a Benkó Dixieland Band minden évben a fesztiválon vendégszerepelt.

A történelmi hagyományok mellett a zenei élet meghatározói napjainkban a zenei

intézmények. Az intézményesített zenei oktatás a Menner Bernát Alapfokú Művészeti Iskola mellett a Kőkúti Általános Iskola Fazekas Utcai Tagintézményében, valamint a Kenderke Református Alapfokú Művészeti Iskolában zajlik. Népi éneket és hangszeres zenét a Pötörke Népművészeti Egyesület keretein belül lehet tanulni. Könnyűzenei tanulmányok folytatására a Peron Tehetségközpontban van lehetőség. A városi rendezvények állandó szereplője még az MH 25. Klapka György Lövészdandár zenekara.

A különböző műfajok kombinálásának szép példája volt 2014-ben a szabadtéri színpadon bemutatott Omega Oratórium. Ebben a produkcióban a rock- és szimfonikus zene, szólóénekek és kórusénekek nem mindennapi társítása valósult meg. Az áthangszerelés révén a rock instrumentumai, a szimfonikus zenekar akusztikus hangszerei, az orgona és a szóló- és kórusénekek az Omega-klasszikusokat merőben új interpretációban mutatták be. A zenekar helyi szereplők közreműködését kérte, így az Egressy Kamarakórus, valamint a tatabányai Kamara Filharmonikus Zenekar adta a kíséretet a zenéhez.

2013-ban az Európa Díj átadóján nagyszabású operaelőadást rendeztek a várudvaron, ahol a Magyar Állami Operaház énekesei léptek fel Medveczky Ádám vezényletével. 2018-ban a Turandot, 2019-ben a Hunyadi László, 2021-ben a Szerelmi bájital című operákat hallgathatta meg a közönség Tatán.

2019-ben indult a Tatai Művészeti Szalon, amelynek keretében négy komolyzenei koncertet hallhatott a közönség a Piarista Rendházban. Mind a négy alkalommal teltház előtt játszottak a művészek, érdemes lenne a kezdeményezést folytatni.

Különleges produkció volt a Güntner Aréna Városi Sportcsarnokban 2019. április 30-án az Egymásra hangolva című koncert ahol a Menner Bernát Alapfokú Művészeti Iskola növendékei, az alkmaari (Tata hollandiai testvérvárosa) Artiance Művészeti Központ ifjúsági zenekara, valamint a Kőkúti Általános Iskola és a Vaszary János Általános Iskola énekeseinek közös hangversenye. A koncert a közösségi zenélés egyik kiváló példája volt, amelynek folytatását a koronavírus-járvány akadályozta meg. A hasonló rendezvények szinte az egész várost megmozgatják, sőt a testvérvárosi kapcsolatokat is fejlesztik.

A megújult Esterházy-kastély 2021 nyaratól ismét fontos zenei helyszínként is funkcionál. 2021. szeptember 24-én jótékonyági este került sor a kastélyban, amelynek a célja egy új művészeti ösztöndíj pénzügyi alapjának megteremtése volt. Az ösztöndíjat a zeneszerző és kultúratámogató Esterházy Ferenc grófról nevezte el az önkormányzat, amellyel tatai vagy tatai kötődésű, fiatal pályakezdő művészeket kívánnak támogatni.

1.3. Tata zenei intézményrendszere, civil szereplői, rendezvény- és programszervezői, valamint nagyobb rendezvényei

Oktatás, nevelési célú intézmények

A városban széles, sokszínű zeneoktatás van jelen, mindhárom zenei műfajban (könnyűzene, komolyzene, népzene) van lehetőség zenét tanulni.

- Menner Bernát Alapfokú Művészeti Iskola
- Kőkúti Általános Iskola Fazekas Utcai Tagintézménye
- Peron Tehetségközpont
- Kenderke Református Alapfokú Művészeti Iskola
- Pötörke Népművészeti Egyesület

Kulturális célú intézmények

A városban számtalan közművelődési színtér található. Ezek közül a legjelentősebbek: Esterházy-kastély, Kuny Domokos Múzeum, Magyary Zoltán Művelődési Központ, Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Piarista Rendház, Peron Könnyűzenei Tehetségközpont, valamint a városban működő templomok. Sok kulturális eseménynek adnak helyet az iskolák aulái, dísztermei. A városi közművelődési feladatok ellátásában a civil szervezetek, egyesületek, alapítványok is részt vállalnak.

A zenei élet civil szereplői, közösségek

- Egressy Kórus és Kamarakórus
- Esterházy Énekegyüttes
- MH 25. Klakka György Lovászdandár Zenekar
- Menner Bernát Alapfokú Művészeti Iskola fúvószenekara
- Tatai Református Gimnázium Big Band zenekara
- Canto Rock – keresztény könnyűzenei együttes
- Seamróg – tatai ír zenekar
- könnyűzenét képviselő zenekarok: Hello Pisti, Avion, Quack, Spirit of Eden, a Peron Tehetségközpont zenekarai)

Rendezvény- és programszervező szervezetek

- ZOFI Rendezvényszervező kft.
- Concerto Nonprofit Kft.
- Víz, Zene, Virág Nonprofit Kft.

A város nagyobb zenei rendezvényei

Tata fesztiválokban, programokban gazdag város. Programkínálata a helyi vagy a régióban élő lakosságot megmozgató, kisebb rendezvényektől az országos és nemzetközi vonzerőt

képviselő fesztiválokig terjed. A város egyedülálló természeti környezetének és építészeti örökségének köszönhetően minden évszakban lehetőség nyílik kulturális, művészeti vagy természet-és környezetvédelmi rendezvények szervezésére.

- Tatai Barokk fesztivál és „Schiffer Ervin Nemzetközi Zenei Mesterkurzus”
- Víz, Zene, Virág Fesztivál
- Tatai Sokadalom

2. Helyzetelemzés alapján megfogalmazott kulcsproblémák

Oktatás

Az intézményekben a létszámot nemcsak megtartani, de folyamatosan bővíteni szükséges. Ehhez nélkülözhetetlen a diákok figyelmének felhívása, a zenei fogékonyság növelése.

Törekedni kell arra, hogy növekedjen az adott intézményhez való kötődés, a közösségérzet, vagyis nagyobb hangsúly kell, hogy kerüljön a zene közösségformáló erejére.

A zenei intézményekben tanító tanárok zöme más városból érkezik, ezért fontos, hogy a helyi szakemberek aránya növekedjen az intézményekben. A megkérdezett szakembereknek mindössze az 50 %-a véli úgy, hogy mindhárom zenei stílus esetében elegendő zenei oktató áll rendelkezésre a városban. Szükséges az utánpótlás-nevelés fejlesztés is.

A komolyabban zenélő fiataloknak azt a képességet is el kell sajátítaniuk, hogy hogyan érvényesüljenek a zeneiparban. Rá kell mutatni arra, hogy milyen önmenedzselési praktikákkal tudnak sikerrel járni a későbbiekben.

Zenei programok, rendezvények

Mindhárom zenei műfaj esetében jónak bizonyul a meglévő programkínálat mennyisége és minősége is. Alapvetően rendkívül színes a zenei élet Tatán, ugyanakkor a fiatalok számára is vonzóvá kell tenni ezeket. A húsz év alattiak rendkívül csekély számban reprezentáltak a zenei programokon, rendezvényeken.

A népzenei programok képesek minden generációt megszólítani egyidejűleg. A könnyűzene inkább a fiatalokat, fiatal felnőtteket, a komolyzene a felnőtteket, az idősebb réteget vonzza. A komolyzenét is közelebb kell vinni a fiatalabb korosztály felé.

Foglalkozni kell a közönség nevelésével minden korosztályban, főleg az olyan zenei stílusok esetében, amelyeknek még nincs nagy „rajongótábora.”

A helyi zenekarok nem tudják megfelelően képviselni magukat a programokon, rendezvényeken. Ennek kiküszöbölésére a jövőben szükség lenne olyan lehetőségekre, amelyek a keretében a helyi, tehetséges, feltörekvő zenekarok bemutatkozhatnak.

Infrastruktúra

A megfelelő koncertterem, technika és humán erő (szakember) feltételek hiányossága minden érintett szerint nagy probléma. A próbatermek száma nem okoz gondot, nem mutatkozik hiány ebből, bár a minőségen szükséges lenne javítani.

Együttműködés

A hasonló műfajú rendezvények sokszor átfedik egymást, mivel hiányzik a hálózati együttműködés, az egyeztetések, amellyel ez jobban kiküszöbölhető.

Hiányzik egy olyan felület, amelynek segítségével a város lakói és a szervezők is széleskörűen tájékozódni tudnak a programokat illetően. Ezáltal elkerülhetők lennének az átfedések, „keresztbe szervezések”.

Egyéb terület

A zenei szakemberek nem rendelkeznek átfogó ismeretekkel a forrásteremtés területén.

3. Beavatkozási szükségletek és fókuszok

3.1. A helyzetelemzés alapján megfogalmazott beavatkozási szükségletek

- zenei érzékenyítés minden korosztályban
- a közönség kulturális ízlésének formálása
- a zene közösségformáló erejének erősítése
- helyi szakemberek számának növelése minden területen
- utánpótlás-nevelés fejlesztése
- feltörekvő, fiatal zenészeknek önmenedzselési technikák tanítása
- fiatalok számára vonzó zenei előadások minden stílusban
- helyi zenekarok magasabb reprezentáltsága a városban
- magas színvonalú, minőségi zenei programok (élőzene)
- nemzetközi kapcsolatok erősítése
- koncerttermek, koncerthelységek, szabadtéri rendezvényhelyszínek kialakítása, fejlesztése
- az ezekhez történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása mindenki számára
- magas tudású szakemberek a rendezvényszervezés és lebonyolítás, valamint az oktatás területén
- magas tudású szakemberek helyben tartása
- közös tájékoztatási felület kialakítása
- zenei együttműködések kialakítása (közös produkciók)

- szakmai együttműködés zenei kerekasztal keretében
- zenei élet városi koordinációja
- pályázati együttműködések kialakítása

3.2. A helyzetelemzés alapján megfogalmazott fókuszterületek

A helyzetelemzés eredményei három beavatkozási területet, fókuszterületet jelöltek ki:

- Infrastruktúra
- Zenei környezet
- Együttműködés

A városban a fentebb említett problémacsoportok határozhatóak meg. Mindezek a város zenei életének és az intézményi célok és feladatok jövőképhez igazodó konkretizálását kívánják. A következő fejezetekben bemutatott cél- és feladatrendszer is a fenti fókuszterületek mentén kerültek, a helyzetelemzés alapján meghatározásra.

4. Cél- és feladatrendszer

4.1. Tata zenei jövőképe

Az érintett szakemberekkel folytatott közös tervezőmunka eredményeként a jövőben az alábbi jövőkép kialakítására kell törekedni:

JÖVŐKÉP

Sokszínű zenei műhelyek, terek működnek, ahol mindenki egyenlő eséllyel élheti meg a közösségi zenélést.

A különböző zenei stílusok, műfajok közötti széles együttműködés igényes, minőségi programkínálatot eredményez.

Nemzetközi elismertségnek köszönhetően határokon átívelő szakmai együttműködések valósulnak meg.

Tata zenei életében a részvétel mindenki számára akadálymentesen, egyenlő eséllyel biztosított.

A szükséges infrastruktúra és oktatás megfelelő minőségben, mennyiségben és kapacitásban áll rendelkezésre. Magas szakmai tudással rendelkező helyi szakemberek működtetik.

Kulcsszavak: sokszínű, egyenlő esély, közösségi zenélés, együttműködés, igényes, minőségi, határokon átívelő, kapacitás, magas szakmai tudás

4.2. Célrendszer

4.2.1. Átfogó cél

A város életében rendkívül fontosak a hagyományok, Tatára jellemző az igen erős lokálpatriotizmus. A lakosok identitásának ez alapvető eleme, büszkéek Tata történelmi múltjára, amelyben a zenének is jelentős szerepe van. A helyi családok nagy részében generációkon keresztül öröklődik a zenetanulás hagyománya is. Ezzel együtt mégis egy folyamatosan megújuló településnek tekinthető, ahol a hagyományokhoz való ragaszkodás nem akadályozza az innovatív gondolkodást. Tata a zenei hagyományait innovatív módon megélő város, így lesz a ma újításaiból a jövőben hagyomány. Ez alapján került meghatározásra az átfogó cél: **Hagyomány és innováció.**

4.2.2. Specifikus célok

A jövőképhez illeszkedő átfogó cél alá, szintén ahhoz illeszkedő specifikus célok épülnek be.

1. Specifikus cél: Fejlett, sokszínű és sokrétű zenei környezet

Tatán mindhárom zenei stílus (komoly-, könnyű- és népzene) képviselteti magát mind az oktatás, mind a programszervezés területén. Ennek köszönhető már most is, hogy rendkívül sokszínű a város zenei élete. Fokozott hangsúlyt kell azonban arra is fektetni, hogy a zenei rendezvények minél magasabb színvonalat képviseljenek.

A célcsoport hatékony elérése fontos feladat, főként a fiatal generációk bevonása. Ennek érdekében elengedhetetlen a hagyományok megtartása mellett a minél innovatívabb programok, rendezvények megjelenése. A stílusok, műfajok keveredésével modern, monumentális zenei művek közös feldolgozása, előadása jó gyakorlat lehet. Legalább ennyire fontos a kortárs művészet megerősítése és egyéb kreatív, változatos módszerek használata, amely által a fiatalabb korosztályt hatékonyabban érhetjük el.

A fejlett, sokszínű és sokrétű zenei környezet kialakítása azonban nem jöhet létre a célközönség érzékenyítése, gondolkodásmódjának befolyásolása, vagyis a közönség ízlésének alakítása nélkül. Közelebb kell vinni hozzájuk a zenét, ismerjék meg és tudják meg magukról is, hogy mi az, amit szívesen hallgatnak. Ezt már szükséges egész fiatal korban elkezdeni, de felnőtt korosztály ízlése is formálható. Ennek hatékony eszközei lehetnek például az óvodákban a zene-ovi programok, az iskolás korban a rendhagyó énekórák (Dandárzenekar, illetve egyéb élőzenei produkció bevonása) vagy a zenei érzékenyítő programok (Hangszert a kézbe), a nyári táborok.

A fesztiválok programjának összeállításakor és egyéb városi rendezvények, programok szervezésekor esélyt kell adni a helyi tehetséges, feltörekvő, fiatal előadóknak, zenekaroknak.

Tata a települési dokumentumaiban fokozott hangsúlyt helyez a fiatalok helyben tartására. Ennek egyik feltétele, hogy jól érezzék magukat városukban. Ennek megvalósulásához hozzájárul az is, ha van közösségük, ahova tartozhatnak, ahol szabadidejüket szívesen eltöltik. A zenének közösségteremtő ereje van, ehhez azonban meg kell teremteni a településen a közösségi zenélés feltételeit.

2. Specifikus cél: Széles kapcsolati háló és együttműködések erősítése

Az együttműködések térben négy részre oszthatjuk, de mind a négyre figyelmet kell szentelni:

- A **helyi** együttműködések egyelőre hiányosnak mondhatók, de az akarat már megvan, ezért is került a jövőképből hangsúlyozásra. A Zenei Kerekasztal elindítása lehet ennek első lépése. Legalább ennyire fontos egy olyan szakember, aki helyben koordinálja Tata zenei életét. Ezeknek köszönhetően kialakul egy éves programkínálat, mely egy közös platformon (pl. honlap) jelenik meg.

Helyi együttműködéseknek köszönhetően jöhet létre az 1. specifikus célnál említett nagyobb, monumentális zenei művek közös feldolgozása, előadása is. Az együttműködések kiterjedhetnek a pályázatokra is. Az önkormányzattal együttműködve a Zenei Kerekasztal szakértőinek bevonásával egy mecénatúra-rendszer kidolgozásával is hozzájárulhat a forrásteremtéshez. Mindezt segítheti egy fiatal előadóművészeket támogató ösztöndíj is. Ez utóbbi irányába az első lépések már megtörténtek. Az önkormányzat részéről a zeneszerző és kultúratámogató Esterházy

Ferenc grófról elnevezett program keretében, melyben tatai vagy tatai kötődésű, fiatal pályakezdő művészeket kívánnak támogatni.

- **Regionális** szinten a Peron Könyvzenei Tehetségközpont továbbfejlesztése kulcsfeladat, melynek irányában már szintén történtek lépések.
- Az eddigi **országos** együttműködések megerősítése is prioritás, amelynek egy fontos tengelye az Esterházy-család, illetve tatai kötődésű, országosan ismert művészek megtalálása és bevonása. A városban több nagy országos zenei találkozó került megszervezésre, melyeknek felelevenítése szintén kulcsfontosságú.
- Ugyan van **nemzetközi** kapcsolat egy-egy szakmai területen (pl. mesterkurzusok), de ennek körét bővíteni szükséges annak érdekében, hogy a jövőképpen szereplő határokon átívelő szakmai együttműködések létrejöhessenek.

3. Specifikus cél: Fejlett zenei infrastruktúra

A helyzetfelmérés alapján kijelenthető, hogy szükséges Tatán az infrastruktúra fejlesztése is. Próbatermek megfelelő számban állnak rendelkezésre, de technikai felszereltségüket is fejleszteni kell. A különböző méretű koncert- és előadótermek nagyon hiányoznak a településről, a már meglévőknek viszont a technikai felszereltségét szükséges bővíteni, modernizálni.

Mindezek azonban csak akkor járulnak hozzá Tata zenei életének fejlesztéséhez, ha mindenki egyenlő eséllyel fér hozzá azok használatához. Vonatkozik ez a különböző fogyatékossgal élő, különleges igényű, vagy szociális helyzetük miatt hátrányos lakosokra koruktól függetlenül.

Fejlett infrastruktúrához magas tudású szakemberekre van szükség. Az ilyen szakemberek helybentartására szükséges egy ösztönzőrendszer kialakítása, egy városi alap létrehozása.

4.2.3. Részcélok, intézkedések

A jövőképre irányuló átfogó célhoz kapcsolódó specifikus célokhoz további részcélok, intézkedések kapcsolódnak. Ezek a város zenei életének fő aspektusait ölelik fel. Ezek a konkrét jövőbeli feladatokra irányulóan az együttműködők körét is differenciálják és a cselekvési tervhez adnak támpontokat.

1.1. A zenei intézmények, műhelyek közösségi térként is funkcionáljanak

A vezetői interjúk és a műhely során több szakember hangsúlyozta a zenélés közösségben való megélésének fontosságát. A cél az, hogy a gyerekek, fiatalok ne kényszerből járjanak különböző zenei műhelyekbe, intézményekbe, hanem azért, mert ott jól érzik magukat. A

közösségi zenélésnek azonban más feltételei vannak, amelyek megteremtése szakmai és infrastrukturális kihívást jelent. Fontos lenne, hogy azok a fiatalok, akik még nem érdeklődnek a zene iránt, lehetőséget kapjanak a különböző stílusok megismerésére. Különböző eszközökkel, módszerekkel érzékenyíteni kell mindent korosztályt a zenei stílusok és műfajok iránt. Ennek az egyik legfontosabb eszköze a széles körben való hirdetés és az ingyenes hozzáférés.

1.2. Igényes, minőségi programkínálat

Tatán rendkívül színes és gazdag a programkínálat, nem szükséges a rendezvények, fesztiválok, koncertek számának növelése, azonban fontos a megfelelő színvonal biztosítása. és az, hogy a feltörekvő, helyi zenészeknek, zenekaroknak legyen lehetőségük bemutatkozni, színpadi tapasztalatot szerezni.

Az 1. specifikus célhoz kapcsolódó mindkét rész cél esetében nagy kihívás a közönségnevelés, a gondolkodásmód alakítása. Erre azért van szükség, hogy a célközönség maga is az igényes, magas minőségű zenére vágyjon és hajlandó legyen ennek az árát is megfizetni.

Ennek érdekében olyan zenei programok szervezése szükséges, amelyeken keresztül az igényes, magas minőségű zene közelebb kerül az érintettekhez, s kialakul bennük egy olyan igény, amelynek köszönhetően a későbbiekben már maguk keresik a hasonló zenei tartalmakat.

2.1. Helyi és regionális együttműködések

Az együttműködések ezen szintjén a legfontosabb és első lépés a Zenei Kerekasztal létrehozása. A tagok kiválasztása során figyelmet kell fordítani arra, hogy minél szélesebb rálátás legyen Tata teljes zenei életére.

Annak érdekében, hogy ne legyenek ütközések a programokban, rendezvényekben, szükséges azoknak a városi szintű koordinálása. Az, hogy ezt a feladatot ki vagy mely szervezet tudja ellátni, megegyezés kérdése, amit tárgyalások előznek meg.

Az együttműködések megnyilvánulnak közös programok megvalósításában, különböző pályázati együttműködésekben is.

Egyeztetések folyamatban vannak és további hangsúlyos cél a Regionális Könnyűzenei Központ létrehozása.

A feltörekvő fiatalok támogatása érdekében javasolt egy ösztöndíjrendszer kidolgozása, de szükséges egy mecenatúra-rendszer kidolgozása is. Az Esterházy Ferenc .....

2.2. Országos és nemzetközi együttműködések

Tata számos országos zenei találkónak adott otthont a múltban, amelyeknek felelevenítése segíthet a település turizmus- és gazdaságfejlesztésében is. Ugyanígy ehhez járul hozzá az Esterházy-család mentén kialakított együttműködések erősítése (pl.: Balatonfüred várossal), valamint új partnerkapcsolatok kialakítása.

A komolyzenei mesterkurzusoknak és a testvértelepülési együttműködéseknek köszönhetően zenei téren is vannak nemzetközi kapcsolatok, de ezek bővítése lenne szükséges.

3.1. Fejlett épített környezet és technikai feltételek

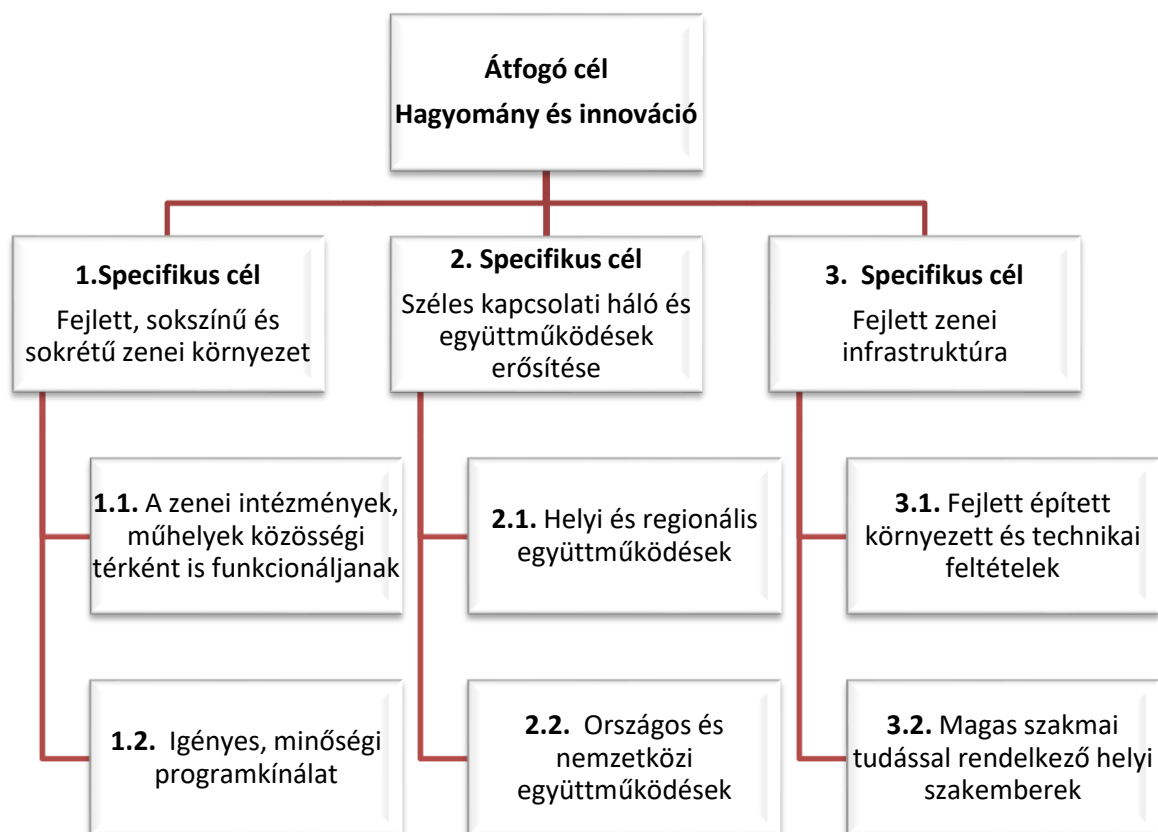
Tata próbatermek szempontjából jól ellátott, de előadóterek és koncerttermek szempontjából szükséges a kapacitásbővítés. Olyan különböző befogadóképességű helyszínek kellene, amelyek technikai felszereltsége is megfelelő minőségben biztosít feltételeket minden stílusban és műfajban a zenei előadások megtartására.

A zenei oktatás területén szintén szükséges a technikai feltételek bővítése, fejlesztése. Mindkét esetben elengedhetetlen az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása (szociálisan hátrányos helyzetűek számára is) és az akadálymentesség kiépítése.

3.2. Magas szakmai tudással rendelkező helyi szakemberek

Zenei területen az egyik legnagyobb nehézség a szakemberek helyben tartása, amely az összes specifikus és rész cél elérésének fő feltétele. Ennek érdekében szükséges egy olyan helyi ösztönzőrendszer kidolgozása, amely által egyrészt megbecsültséget érezhetnek, másrészt olyan problémáik oldódhatnak meg, amelyek miatt elhagynák a várost (pl.: lakhatás)

4.2.4. Az átfogó célrendszer összefoglaló ábrája

4.2.5. Részcélokhoz, intézkedésekhez kapcsolódó azonosított feladatok

1.1. A zenei intézmények, műhelyek közösségi térként is funkcionáljanak	1.2. Igényes, minőségi programkínálat	2.1. Helyi és regionális együttműködések	2.2. Országos és nemzetközi együttműködések	3.1. Fejlett épített környezett és technikai feltételek	3.2. Magas szakmai tudással rendelkező helyi szakemberek
<ul style="list-style-type: none"> •1.1.1. Közösségi zenélés feltételeinek megteremtése •1.1.2. Zene közelebb vitele az emberekhez •1.1.3. Kortársvonal megerősítése •1.1.4. Kreatív, változatos módszerek •1.1.5. Zenei táborok •1.1.6. Korai, óvodanevelési eszközök (gondolkodásmód) •1.1.7. Nagylétszámú zenei produkciók létrehozása	<ul style="list-style-type: none"> •1.2.1. Minőségi élőzene •1.2.2. Innovatív programok toborzás (generációk) •1.2.3. Célközönség elérése, gondolkozásmód formálása •1.2.4. Közönségnevelés, előadók •1.2.5. Preferált helyi tehetségek bemutatkozása •1.2.6. A helyi feltörekvő műfajokban, stílusokban	<ul style="list-style-type: none"> •2.1.1. Zenei Kerekasztal létrehozása •2.1.2. Városi koordinátor szerepkörének erősítése •2.1.3. Közös éves programkínálat •2.1.4. Mecenatúra-rendszer kidolgozása •2.1.5. Közös programok megvalósítása •2.1.6. Regionális Könnyűzenei Központ létrehozása a Peron bázisán •2.1.7. Pályázati együttműködések •2.1.8. Ösztöndíjrendszer a fiatal, feltörekvő tehetségek támogatására	<ul style="list-style-type: none"> •2.2.1. Együttműködések az Esterházy-család örökségével érintett települések között •2.2.2. Országos találkozók felelevenítése •2.2.3. Nemzetközi kapcsolatok ápolása •2.2.4. Mesterkurzusok szervezése	<ul style="list-style-type: none"> •3.1.1. Kapacitásfejlesztés •3.1.2. Egyenlő esélyű hozzáférés és akadálymentesség biztosítása •3.1.3. Megfelelő minőségű infrastruktúra az oktatásban és programszervezésben	<ul style="list-style-type: none"> •3.2.1. Együttműködés a szakképzési centrummal az utánpótlás-nevelésben •3.2.2. Forrásteremtés képesség fejlesztése •3.2.3. Városi alap a helyi szakemberek megtartása, megbecsülése érdekében •3.2.4. Helyi ösztönzőrendszer kialakítása •3.2.5. Zenetanítás módszertani és oktatástechnikai, -technológiai fejlesztése